COURSE OUTLINE

ทักษะการควบคุมการทำงานหน้างานอย่างมืออาชีพ

(Effective Shopfloor Supervision for Production Line Performance)

BANANA TRAINING

"เรียนรู้ง่ายๆ และได้ผล สไตล์บานาน่าเทรนนิ่ง"

วิทยากรโดย

อาจารย์ธนายุทธ สิรินุตานนท์

วิทยากรและทีปรึกษาด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร

Banana Training and Consultancy Co.,Ltd.

97/126 Moo 12 Srinakarin Rd., Bangkaew, Bangplee, Samutprakan 10540

Hotline: 080-626-9565, 090-984-2910 Tel/Fax: 02-001-8310 ID Line: 0991922552

www.thanayut.com www.bananatraining.com

หลักการและเหตุผล

- ในสภาพแวดล้อมของสายการผลิต (Production Line) ที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว “หัวหน้างานหน้างาน (Supervisor)” ถือเป็นกลไกสำคัญที่กำหนดประสิทธิภาพของทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านผลผลิต (Productivity) คุณภาพ (Quality) หรือความต่อเนื่องของกระบวนการ (Flow)

- อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบในองค์กรอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการขาด “ระบบการควบคุมงานหน้างานที่ชัดเจน” ควบคู่กับการบริหาร “คน” อย่างเหมาะสม เช่น การขาดการวางแผนงานรายวัน (Daily Management) ที่มีประสิทธิภาพ การจัดสรรกำลังคนไม่สอดคล้องกับทักษะ (Skill Mismatch) การมองไม่เห็นสถานะงานแบบ Real-time (Lack of Visual Control) รวมถึงการสื่อสารและควบคุมพฤติกรรมทีมงานที่ยังไม่เป็นระบบ

- หลักสูตรนี้จึงถูกออกแบบขึ้นเพื่อพัฒนาหัวหน้างานให้สามารถ “ควบคุมงานหน้างานอย่างมืออาชีพ” โดยเน้นการเชื่อมโยงระหว่างการบริหาร “ระบบงาน (System)” และ “คน (People)” เข้าด้วยกัน ผ่านเครื่องมือที่ใช้จริงในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น Daily Management, Morning Brief, Manpower Management, Visual Control (Andon) และการสื่อสารแบบ Ho Ren So

- การเรียนรู้ถูกออกแบบในรูปแบบ Activity-Based Learning (ABL) ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงผ่าน Simulation และ Workshop มากกว่า 70% เพื่อให้ผู้เรียนได้ “เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Learning by Doing)” เห็นผลลัพธ์ของการบริหารที่แตกต่างอย่างชัดเจน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้างานได้ทันที

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการควบคุมงานหน้างาน (Shopfloor Control) โดยเชื่อมโยงการบริหาร “ระบบงาน (System)” และ “คน (People)” เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของสายการผลิตอย่างเป็นระบบ
- เพื่อให้ผู้เรียนวางแผนและดำเนินการ Daily Management ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้ Morning Brief เพื่อกำหนดเป้าหมาย สื่อสารงาน และป้องกันปัญหาตั้งแต่ต้นกะ
- เพื่อให้ผู้เรียนติดตามและควบคุมผลการผลิตด้วยแนวคิด Target vs Actual ร่วมกับการประยุกต์ใช้ Visual Control (Production Board / Andon) เพื่อให้สามารถมองเห็นสถานะงานและตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว (Real-time Control)
- เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์และจัดการกำลังคนตามหลัก Right Man on the Right Job โดยคำนึงถึงความแตกต่างของทักษะ (Skill ≠ Equal) และลดปัญหาคอขวด (Bottleneck) ในสายการผลิต
- เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสารและการควบคุมพฤติกรรมทีมงานหน้างานอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิด Ho Ren So (Report–Contact–Consult) และสามารถนำเครื่องมือจากหลักสูตรไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่ม Productivity ลดของเสีย และสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

รายละเอียดเนื้อหาตามหลักสูตร

- Ice Breaking: Production Chaos Game
  - เกมจำลองไลน์ผลิตแบบ “ไร้ระบบ”
    - ให้ทีมผลิตสินค้าโดยไม่มีระบบ
    - เกิดความวุ่นวาย (Chaos) งานล่าช้า ของเสียสูง
  - 🎯 เป้าหมายการเรียนรู้ “ไม่มีระบบ = คุมไม่ได้”
- Module 1: การบริหารงานประจำวัน (Daily Management)
  - 6 องค์ประกอบของ Morning Brief
    - Target (เป้าหมายวันนี้) – วันนี้ต้องผลิตกี่ชิ้น เป้าหมายรายชั่วโมงเท่าไร
    - Quality (คุณภาพ) – จุดเสี่ยงวันนี้คืออะไร ของเสียที่ต้องระวังคืออะไร
    - Problem (ปัญหาจากเมื่อวาน) – เมื่อวานพังตรงไหน วันนี้ต้องไม่ให้เกิดซ้ำ
    - Manpower (กำลังคน) – ใครอยู่จุดไหน มีคนขาดไหม
    - Risk (ความเสี่ยงวันนี้) – เครื่องจักร วัตถุดิบ คนใหม่
    - SOP & Checklist - งานดี = มาตรฐานชัด
  - Target vs Actual (ควบคุมระหว่างวัน) - “รู้เร็ว = แก้ทัน”
  - Activity I: “Morning Brief Battle: คุมไลน์ให้รอดก่อนเริ่มงาน”
    - ชุด Production Kit (ต่อ 1 ทีม)
    - การ์ด “Order ลูกค้า”
    - การ์ด “ปัญหา (Problem Card)”
    - การ์ด “QC Check”
- Module 2: การจัดการกำลังคน (Manpower Management)
  - Right Man on the Right Job
  - เข้าใจทักษะ (Skill) ที่ไม่เท่ากันของคนในทีมงานสน
  - Bottleneck = จุดที่ช้าที่สุดในระบบ
  - หัวหน้าที่เก่ง = เห็น Flow ทั้งระบบ
  - Activity II: “Right Man Wrong Job”
    - Skill Card (การ์ดทักษะคน) - Multi-skill Training
- Module 3: Visual Control (ควบคุมด้วยการมองเห็น)
  - Activity III: Blind Production vs Visual Production
    - Andon Card (ไฟจำลอง)
- Module 4: People & Behavior Control
  - จิตสำนึกความปลอดภัย
  - เทคนิคการสื่อสารสร้างสัมพันธ์
  - การสื่อสารแบบ Ho Ren So
  - Activity IV: “แก้ปัญหาการสื่อสารแบบ Ho Ren So”

5 รูปแบบการอบรม

อ.ธนายุทร สิรินุตานนท์

1 การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Leaning)

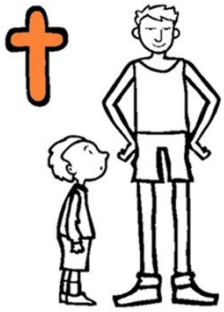

- ผู้ใหญ่มีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับชีวิต ดังนั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่จึงมีการเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่มีอยู่
- ผู้ใหญ่ต้องการทราบเหตุผลของการเรียนรู้ และต้องรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นมีความจำเป็นและสำคัญต่อตัวเขา
- ผู้ใหญ่มีอิสระและควบคุมตนเองได้ ดังนั้นจึงต้องการมีอิสระในการตัดสินใจว่าสิ่งใดมีความสำคัญ และสมควรที่จะเรียนรู้ ซึ่งเกิดการปรับใช้ความรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับตนเอง
- ผู้ใหญ่สนใจเรียนรู้ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานที่สามารถปรับใช้แก้ปัญหาของตนได้ทันที

2 การฝึกอบรมใช้กระบวนการ "Effective Group Coaching"

กระบวนการโค้ชชิ่ง (Coaching Process) เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเอง สามารถดึงศักยภาพภายในออกมาใช้มากขึ้น ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการโค้ชชิ่งแบบกลุ่ม (Group Coaching) ส่งผลให้ประสิทธิภาพโดยรวมขององค์กรดีขึ้น

3 การฝึกอบรมบนพื้นฐานทฤษฎีหลักการทั่วไป (Stimulus Generalization) และทฤษฎีของ Bloom (Bloom's Taxonomy)

*ทฤษฎีหลักการทั่วไป มุ่งเน้นการสอนหลักการทั่วไปและคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้เรียนนำหลักการหรือคุณสมบัติเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ด้วยวิธีของตนเองบนสถานการณ์แวดล้อมการทำงานจริง

*Bloom's Taxonomy นำแนวคิดของทฤษฎีหลักการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้บนกรอบของการเรียนรู้ 6 ระดับ คือ

-การสร้างสรรค์ (Creat)
-การประยุกต์ (Apply)
-การประเมินผล (Evaluate)
-การเข้าใจ (Understand)
-การวิเคราะห์ (Analyze)
-การจำ (Remember)

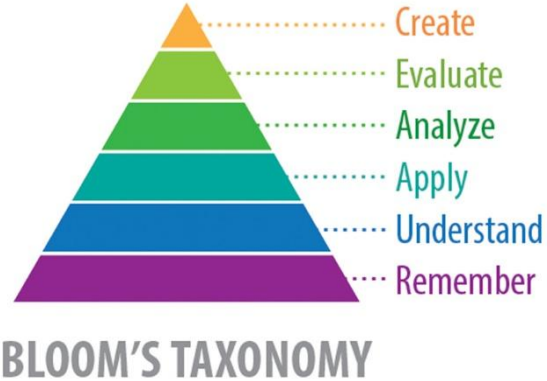

5 รูปแบบการอบรม

อ.ธนายุทร สิรินุตานนท์

BANANA Training & Consultancy

4 การฝึกอบรมเน้นความหลากหลาย เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและเข้าใจง่าย นำไปปรับใช้ได้จริง

- การบรรยาย 40-50% : เนื้อหาตามทฤษฎีและยกตัวอย่างที่มีความสอดคล้องในแต่ละหัวข้อ ทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการนำไปปรับใช้ด้วยตนเอง
- Workshop 20% : กระตุ้นให้เกิดการสร้างกระบวนการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Coaching Process)
- กรณีศึกษา 0-20% : สร้างบรรยากาศการวิเคราะห์กรณีศึกษาร่วมกัน โดยนำความรู้จากในชั้นเรียนมาแก้ปัญหาในกรณีศึกษาและแบ่งปันประสบการณ์หน้าชั้นบรรยาย
- Activity 0-40% : การทำกิจกรรมที่ต้องใช้เครื่องมือสำหรับแก้ปัญหา (Problem Solving Devices) ในหลักสูตรหมวดการคิด (Thinking) โดยลงมือปฏิบัติบนโจทย์ที่ถูกกำหนดด้วยผู้เรียนเอง และแบ่งปันประสบการณ์หน้าชั้นบรรยาย
- Role Playing 0-20% : การแสดงบทบาทตามเหตุการณ์ที่กำหนดให้ เป็นการทบทวนและประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมา
- อื่นๆ 0-30% : กิจกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตร เช่น กิจกรรมรับฟังคู่สนทนาผ่านการเล่าเรื่อง (Telling my story), กิจกรรมแบ่งลักษณะนิสัยของมนุษย์ (สัตว์ 4 ทิศ), กิจกรรมสุนทรียสนทนา (Dialogue) หรือกิจกรรมเรียนรู้การทำงานเป็นทีม เป็นต้น

5 การเรียนรู้แบบไม่ตึงเครียด สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือ ผู้เรียนต้องรู้สึกผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียดในการอบรม (คลื่นสมองมีความถี่อยู่ในช่วงอัลฟ่า Alpha) ดังนั้นก่อนเรียนจึงมี "กิจกรรมปรับคลื่นสมองก่อนการเรียนรู้" ซึ่งเป็นที่มาของวลีว่า *"เรียนรู้ง่ายๆ และได้ผลสไตล์บานาน่า เทรนนิ่ง"*

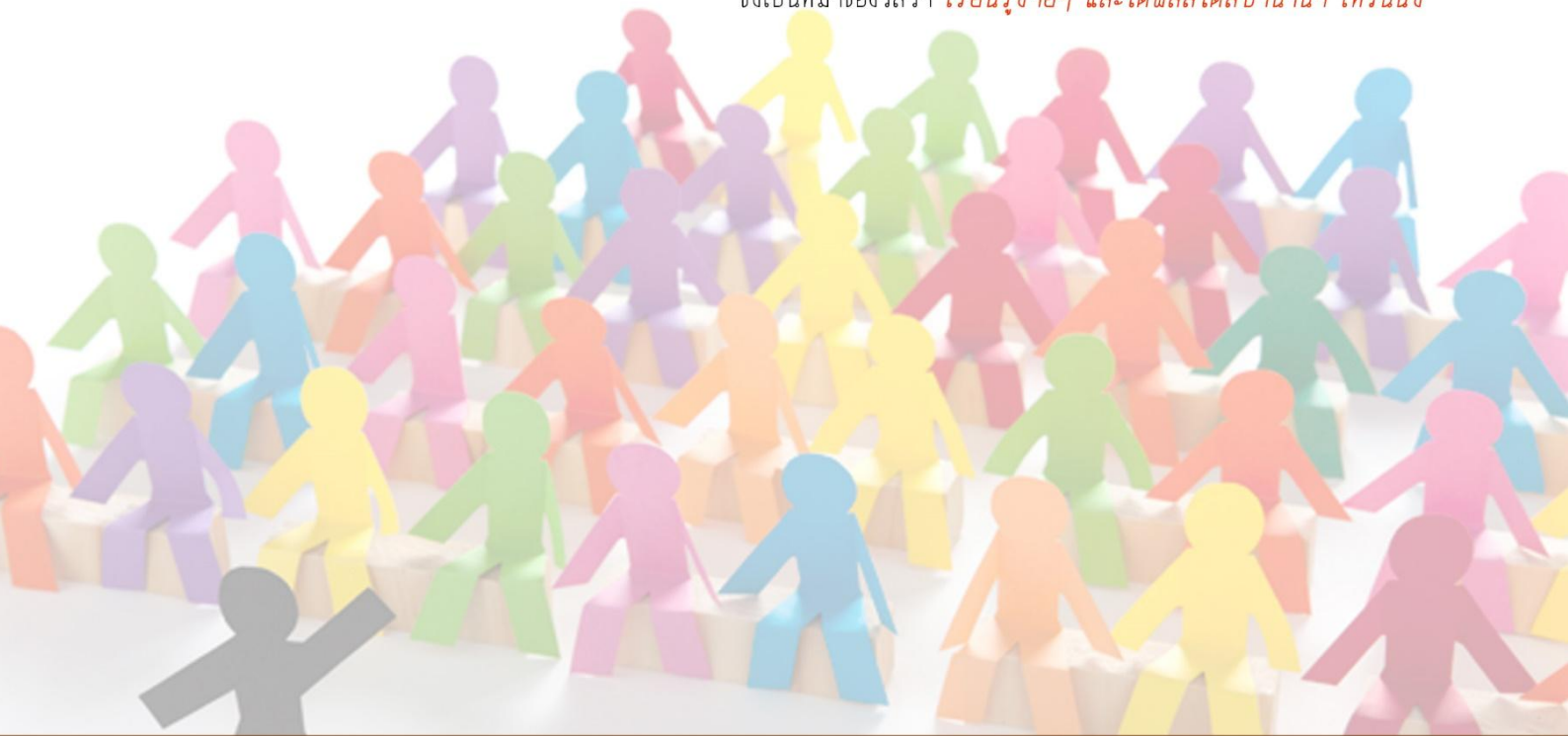

โครงสร้างและเทคนิคสำหรับการดำเนินการฝึกอบรม (Framework and Technique)

1 สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน (Ice Breaking)

- กิจกรรมปรับคลื่นความถี่ของสมองก่อนการเรียนรู้
- คำถามสร้างแนวคิดที่สอดคล้องกับหลักสูตร
- บอกเล่าเก้าสิบถึงแนวทางการฝึกอบรมที่อาจารย์ใช้ในห้องบรรยาย
- ความหมายของการฝึกอบรมแบบผู้ใหญ่ (Adult Learning) และโค้ชชิ่ง (Coaching)
- แนวคิดการฝึกอบรมด้านทฤษฎีหลักการทั่วไป (Stimulus Generalzation)

2 เนื้อหาและแนวความคิดด้านการฝึกอบรมในห้องอบรม

- การบรรยาย (Training) เนื้อหาตามหลักสูตร เพื่อสร้างแนวคิด เทคนิค และวิธีการต่างๆ สำหรับการพัฒนาตนเองให้ทำงานดีขึ้น
- การบรรยายเนื้อหาเน้นที่หลักการตามทฤษฎี (Concept of Theory) พร้อมกับการยกตัวอย่างและประสบการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องในแต่ละหัวข้อ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นภาพ เข้าใจได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง พร้อมกับจูงใจให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ด้วยวิธีการที่เป็นสไตล์ (Style) ของตนเอง
- มีกระบวนการเสริมการเรียนรู้มากขึ้นผ่านการทำเวิร์คช็อป, กรณีศึกษา และกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องในแต่ละหลักสูตร
- การฝึกอบรมเน้นความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการเรียนรู้อย่างสูงสุด
- การบรรยายมีการสอดแทรกกระบวนการโค้ชชิ่ง (Coaching Process) เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเอง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืนมากขึ้น

3 เวิร์คช็อปประเด็นสำคัญที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ (Workshop)

- ผู้เรียน/กลุ่ม ทำกิจกรรม Workshop
- Workshop จัดทำในรูปแบบของกระบวนการโค้ชชิ่ง (Coaching Process)

4 วิเคราะห์กรณีศึกษาร่วมกัน (Case Study)

- ผู้เรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา
- ตัวแทนกลุ่มแบ่งปันผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาหน้าชั้นบรรยาย เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน

5 กิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร (Activity)

- ผู้เรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อทำกิจกรรม
- ผู้เรียนร่วมแบ่งปันกิจกรรมหน้าชั้นบรรยาย เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน

6 ผู้เรียนแชร์ความรู้สึกที่ได้รับจากการอบรม

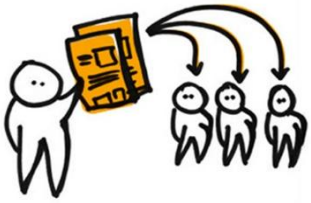

- ผู้เรียนออกมาบอกเล่าความรู้สึกที่ได้รับจากการอบรม
- ของรางวัลพิเศษสำหรับผู้ที่ออกมาแชร์ความรู้สึก(สงวนสิทธิ์ตามความเหมาะสม)